

Seltsi arvamus ja seisukohad erakonnaseaduse muutmise seaduse (144 SE) kohta.

Lähtudes seadusloome heast tavast, pöördus selts hinnangu saamiseks eksperdi PhD Mart Raukase poole.

Käesolevale on lisatud MTÜ Lilleküla Selts-ile Mart Raukase poolt antud hinnang MP 3 failil, ja selle faili transkriptsioon erakonnaseaduse muutmise seaduse seletuskirja kohta alljärgnevas;

Käesolev on kommentaar, mida paluti seletuskirjale erakonnaseaduse muutmise seaduse eelnõu juurde.

Kõigepealt loen ma jooksvalt, jupikese teksti, millele ütlen kommentaari juurde. Kõigepealt sissejuhatuse, eelnõu eesmärk, esimene lause tsiteerin: „ Demokraatia tunnuseks on kodanikkonna osalemine poliitikas, edasi võimude lahusus, lõpetades kodaniku-ja inimõiguste austamisega“. Juba sisu esimeses lauses on oluline viga, mis puudutab demokraatia, nagu Kreeklased seda ütlesid demokraatija olemust. Demokraatia tunnuseks ei ole mitte paljude kodanike osalemine poliitikas, vaid igäiks, kes saab aru, mis on poliitika (kes on lugenud Platoni, Aristotelese teoseid) mõistab arusaada sõnadest politicos, Πολιτεία , polites Πολίτης , polis, poliit, saavad aru, et poliitikas osalevad kõik, kaasa arvatud KODULOOMAD,-nende oma teadmata loomulikult. Demokraatija tunnuseks on võimalikult paljude inimeste osalemine valitsemises. Demokraatia tunnuseks on roteeruvus.

Kleistenos oma reformiga saavutas Ateenas demokraatia st. Võimu juurde pääsevate inimeste hulk muutub suuremaks, suuremaks, mida tagatakse roteeruvuse meetodiga parlamendis või, siis nagu Kreeklased seda teostasid. Parlamendis said olla isikud kümne aasta jooksul vaid ühe korra. See tähendas uute inimeste kaasamist. Kuidas sellesse suhtuda, hästi või halvasti kiirese roteeruvusse on ise küsimus.

Ag demokraatija olemuseks on roteeruvus võimalikult paljusid inimesi kaasata valitsemisse, mitte poliitikasse, see on asja olemus, kas see meeldib või ei meeldi.

Edasi on seletuskirjas suur osa mingisugust teksti, kus on arusaamatul viisil öeldud erinevaid sõnu. Kogu tekst on selline volüümne, näiteks tähtis osa sellest, millest jutt on; demokraatlikust poliitilisest haritusest ja teadlikusest, tähtis osa sellest on kodaniku ühiskonna ja erakondade vahelisel koostööl nõustamise täiendkoolitamise projekti näol. Jääb mulje, et loogilise ringina kujundades kodaniku ühiskonda on midagi, mis erakondadest seisab eraldi, erakonnad seisavad just nagu kodaniku ühiskonna kukil.

Kas erakonnad ei ole siis see osa ühiskonnast, miks neid omavahel siis niimoodi suhestama panna. Edasi öeldakse nii siseriiklikul kui rahvusvahelisel tasandil, ma tsiteerin: „ Panustatakse erakondade süsteemsuse stabiliseerimisse ja partnerite intensiivide arendamisse“. Noh, kes sellest lausest aru saab, saab aru, et tegelikult erakondade stabiilsust siin suurendatakse, see on see moment, mille vastu Kleistenos tegelikult oma demokraatia reformiga astus.

Tol ajal oli tekkinud väga tugev parteikond, mis põhiliselt klanni ja muudel sõprussidemetel põhines, mis põhjendusid loomulikult ka mingisuguse maailma vaate erinevusega võrreldes teistega, aga nende lammutamine oligi Kleistenose demokraatliku reformide olemus. Ja näeme, et see seletuskiri tegelikult püüab brutodemokraatiat või demokraatia eelset olukorda seadustada seda veidral kombel demokraatia enese nimel.

Siin on suur hulk keerulisi termineid ja mõttetuud lauseid kokku liigitatud, näiteks, öeldakse, tuleb kujundada poliitilist taht. Mis asi on üldse tahe, kas poliitiline tahe on vabatahe kodanikkonna mõistes vabatahe või mitte vabatahe, miks seda kujundada siis tuleb?

Vastavalt ülaltoodule tuleks seltsi arvates teha seadusesse järgmised muudatused:

2. peatükk Erakonna asutamine ja selle tegevuse korraldus

§ 6. Erakonna asutamine

(1) Erakond asutatakse lihtkirjalikus vormis asutamislepinguga. Erakonna asutamislepingule kohaldatakse mittetulundusühingute seaduses sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Erakond registreeritakse, kui tal on vähemalt 1000 liiget.

Teha muudatus § 6 lg-sse 2 ja sõnastada see järgmiselt;

(2) Erakond registreeritakse, kui tal on vähemalt 400 liiget.

2¹. peatükk ERAKONNA TEGEVUSE RAHASTAMINE JA SELLE KONTROLL

[RT I, 10.12.2010, 1 - jõust. 01.04.2011]

§ 12¹. Erakonna rahastamise põhimõtted

(1) Erakond on kohustatud demokraatia põhimõttest lähtudes tagama oma tulude ja kulude seaduslikkuse ja täieliku läbipaistvuse vähemalt käesolevas peatükis ettenähtud viisil.

(2) Erakond võib tulu saada üksnes järgmistest allikatest:

- 1) erakonna põhikirja alusel kehtestatud liikmemaksud;
- 2) käesoleva seaduse alusel makstavad eraldised riigieelarvest;
- 3) käesolevas seaduses sätestatud tingimustel tehtud annetused;
- 4) tehingud erakonna varaga.

Teha muudatus § 12¹ lg 2 punkti 3 alljärgnevas:

3) käesolevas seaduses sätestatud tingimustel tehtud annetused, mille rahalist päritolu on võimalik kontrollida tagasiulatuvalt pangaväljavõtetelt selliselt, et selle raha päritolu on otseses seoses annetuse teinud isikuga, ja sellelt on tasutud riiklikud maksud.

Selgitus: vältida maksuparadiisidest ärimeeste poolt kohvriga sularaha toomine erakondadele, kus seda jagatakse kellegi poolt erkonnaliikmetele, kes omakorda deklareerivad seda oma säästutena, ja

annetavad.

§ 12⁷. Eraldised riigieelarvest

(1) Riigikogus esindatud erakonnal on õigus saada iga kalendrikuu viiendaks kuupäevaks eraldis riigieelarvest. Igakuise eraldise suurus on üks kaheteistkümnendik aastasummast. Eraldise suurus on proportsionaalne Riigikogu valimistel saadud kohtade arvuga.

(2) Riigikogu valimisel osalenud erakond, kes ei ületanud valimiskünnist, kuid kogus vähemalt:

- 1) ühe protsendi häältest, saab riigieelarvest eraldist 9587 eurot aastas;
- 2) neli protsenti häältest, saab riigieelarvest eraldist 15 978 eurot aastas.

Teha muudatus § 12⁷ lg-sse 2 punkt 1) *ühe protsendi häältest, saab riigieelarvest eraldist proportsionaalselt sama palju kui valimised võitnud erakond.*

Muuta kehtetuks § 12⁷ lg 2 punkt 2

Selgitus: Vältida professionaalsete poliitikute kui ametipidajate tekkimist. Poliitik ei ole seltsi arvates amet, mida saaks võrrelda arsti või autojuhi kvalifikatsiooniga.

Lugupidamisega MTÜ Lilleküla Selts juhatuse esimees Olav Kivirand

MTÜ Lilleküla Selts liige Mati Makkar